

ზენები სხვადასხვა ასოთი იყოს აწყობილი. ესეც მეტის-მეტე შეცდომაა. ასევე სხვადასხვანაირის ასოებით არის დასტავებული წერილები თავებთან ნახშირი, როგორც კიფრებიც: ზოგი მთლიან მსხვილია, ზოგი ისე წერილი და ამასთანავე დამატებული, რომ თუ გამოდიდებული მინა არ იქონიეთ, შეუძლებელია მათი ამოკითხვა. ესეც შეუფერებელია, ერთნაირად უნდა იყოს დასტავებული.

თუ ზემოხსენებულ ყველა ნაქოლმე-ვანებს მკითხველი კარგად დააკვირდება, აშკარად შეინიშნავს და იტყვის: „ან გა-მოცემული არ მოკიდებია სულითა და გულით ამ წიგნის გამოცემას, ანდა გა-მოცემის სურვილი კი ჰქონია, მაგრამ დახლოებული კარგად ვერა ყოფილა გამოცემის საქმეშია“ — ორივე ეს კი, დიდი ნაკლია წიგნისათვის.

სამწუხაროა აქ ერთი. ჩვენში ასე მოზ-რული წიგნის გამოცემა მხოლოდ ერთ-ჯელა ხდება. რადგან მსურველებმა უკვე პირველშივე ჩვენებური ავტორები და ხელში არ უღებდნენ თავიანთ ნაწე-რებს ისეთ პირებს, როგორიც ეგ. ნი-ნოშვილისა და ნ. ჟორდანიას ნაწერებს გამოცემულია.

არ, ამისათვის უკეთესი იქნება, რომ ამას ჯეროვან კურთხელებს მიჰქცევდნენ ხოლმე პირველშივე ჩვენებური ავტორები და ხელში არ უღებდნენ თავიანთ ნაწე-რებს ისეთ პირებს, როგორიც ეგ. ნი-ნოშვილისა და ნ. ჟორდანიას ნაწერებს გამოცემულია.

პატარა სავეფურის ღირსია ამაზე ბ. ჟორდანიაც. მას თავისისავე თვლით ჰქონ-და ნახში. ეგ. ნინოშვილის ნაწერების დამახინჯებულად გამოცემული წიგნი და მინც თავის ნაწერები იმსხვე დაუთმო გამოცემულად და ეს დამახინჯებულად გამოცემული წიგნი მიაწოდა იმ მკითხვე-ლს, რომელნიც გულის ფანქარით ელოდებოდნენ მისი ნაწერების ცალკე წიგნად გამოშვებებს.

ამ წიგნის დამახინჯებულად გამოცემა-ში დიდი დანაშაული მიუძღვის ასოთ-აწყობს. თუ მას თავისი თავი, როგორც გამოცემული ხელოსანი, ისე მოაქვს, მაშინ მას ეს ცოდნა ამავე წიგნის აწე-ვას უნდა გამოეჩინა. მაგრამ აქ რა სახეობა კარგს ხელოსანს, თუ კი „ელტურის“ გამეც მის ადგილს ერთი თვის შესულს შვიდრს დააქვინებს და სიაფის გულისათვის მას აჯიგენებს

დრო კი მიიღოდა. ხუთშაბათი ახლო-ვდებოდა, როგორც აუცილებელ სასჯე-ლის დღე...

დიდიდანვე ცა იყო მოღუშული. გა-ზაფხულის ღრუბლები იკრებოდნენ გა-ნათებულ ცაზე და პირველი ცელქი წვიმით ეშუქებოდნენ დღე-კაცების და ბავშვების გახახულების თეთრ ტანისა-მოსს. მაგრამ ღრუბლები შეადგენდნენ გაფანტვას. მზე ძლიერ მთხარელად ბრწყინავდა ზვეთს. მაგრამ ეს მზე სრუ-ლებით არ ახარებდა არც თავად კოტეს, მის მუღუღს.

ორიგენი როგორც სიკვდილით დასა-ჯუნდა, თითქო კასკადის ყველა კანო-ნაფი ვადა გაუტარებიათო, მოიჩილა და ელოდებოდა თავის წყნლს. არც მატარებ-ლის დამსწრეებზე, არც მიწის ძვრასზე ისინი აღარ იკვირებოდნენ. გადასწყურტეს სტუმრებისათვის ორი ოთახი მიეცათ — კოტეს პაბინეთი და დარბაზი. შორეული ნათესავი დარეჯანი გადსწყურტეს მოთა-ველებთან სამხარეულოს გვერდით ოთახში, ხოლო ბებერი ვადა ღამე დერეფანში დაე-წვიანდა, დღისით კი მას შეეძლო ყოფილიყო ამ სამხარეულოში ანდა საპირფარეოში. ახლ არა უჭირს-რა მან ხომ ყოველივე გზნობა დაჰკარგა.

თავადმა კოტემ ბოლოს შესაძლებელად დაინახა ზუზუბა დაეწყო.

— იცი, ეს ნათესავები, მართლაც, ურგო ხალხი არ არის. შენ, ჩემო მე-გობარო, ტყუილად არ მოგწონს ისინი. ბავშვები სისამიფიანო არიან. ქალიშვი-ლებს კი ისეთი სალი, ნამდვილი სოფ-ლური სინორჩი, ღონე და ძალი აქვთ, რომ სწორედ საამოა. ჩვენ, ქალაქელები როგორ შეგვადრებოთ?..

კოლმა მკაცრად უპასუხა: — ჩვენ, ქალაქელები, შენ მართალი ხარ, იმათთვის საუზმედაც საკმარისი არ ვიქნებით. ყველას გადასკლავენ.

— ეჰ, მარი, ჩემო ძვირფასო, უკანას-კნელ დროს მეტად ნერვებიანი შეიქმნი. დაიჭირე შენი თავი ხელში. საქირა და გუხვდეთ სტუმრებს მთავრულად. ამ შე-ძლებს. ქალაქელ მთავრების მღვთა-რობა გავადლებს... ამას გარდა—დაუბო-ტა მან, რომ კოლის გული მოგეო სტუ-მრების სასარგებლოდ,—ისინი, უმეტესად, ზღა-რის ფრინველს, პურს, ნახუტს, ხა-ლაქს, კარკასს, ყველს მიგვრებიან. მაგრამ რამდენად მოსვლის წამი ახლოვდებოდა, თავადი კოტე უფრო დე-ღვიდა და სასოწარკვეთილი თავზე იფე-რდა ხელს. ერთი აზრი არ აძლევდა მის-ვენებას:

საღამო მთავრი

მზე ქანც მიხილილი ჩაეფარა მწვერვალს მთისასა, ღრუბლებს ღიმილი გარდავლია უკანასკნელად და მის ჩასვლას, ვით სიკვდილსა ვაჟკაცისა, თან მოჰყვა სევდა, მღვდარება გლოვად, ნადგვლად. ტყეში—ფიჭორი კვეყანამ,—ამოხვრითი თავი დახარა და გულს ჩაიკრა საღამოელ წუთისათვის; ღამემ მიღამის შავი ჩაღრი გადაფარა, შთანთქა სიკრულ ბუნებისა, კაცთა მშობლისა. ნივამ ხეში მხოლოდ ერთხელ ღრმად დაიკვნესა და მთის კალთაზე უნუფეშვით დაუშო ფრთები; ქვითინი მოსწყდა ცრემლი ნაღვი მღუმარ კლდესა და მის ქვითინზე აქვითინდნენ უფსკრულნი, მთები...

ამ ამოკანას მარად ძველსა, მარად ახალსა, ვინ, ვინ ამისხნის, ცაე და მიწაე, საბარლო შეილსა: სადა აქვს ბოლო მზის ამოსვლის და კვლავ ჩასვლისა, სადა აქვს ბოლო დაბადებას და კვლავ სიკვდილსა? მაგრამ რა იცის უმეტრებამ სიიღმუღოსი, რა იცის მიწამ ვარსკვლავთ კვეყნის მდინარებისა? ყრუა ზესქელი, ყრუა მიწა, ვით ქვა კუბოსი, ყრუა წყალთა ხმა — დენა კაცთა აზროვნებისა...

ი. მკედლიშვილი.

ისეთს წიგნებს, როგორიც იყო ნინოშვი-ლისა და ჟორდანიას ნაწერები. დღემო, რჯული, რომ აქ მე არავი-თარი პირადი ანგარიშები არ მალაბარ-კებს. დაახლოვებით ვერც კი ვიცნობ გამოცემ. „ელტურის“, მაგრამ როდესაც ხელში ვიღებ მის მიერ გამოცემულ უკა-ნასქელ წიგნს და ვიწყობ ხოლმე ფერ-ცვლას, სწორედ გითხრათ, ბრაზით გული ყელში მეგზავნება.

ხსენებულ გამოცემლობას, თუ მაინც და მაინც ძლიერ ენელებოდა შორს გა-ხედვა და უცხო გამოცემების გადათვა-ლიერება, გადათვლიერება თუნდა 1894—1896 წ. წ. გამოცემულ ჟურნალ „მოამბის“ ნომრებს. იქ მახავდა ყველა წერილებს თავ-თავის რიგზე დალაგებულ-ს, იქვე შეხედებოდა, რომ ბევრითი ტენიკის მხარე მტკიცედ არის დაცული, რისთვისაც არავითარი შრომა ჟურნალის გამოცემულს არ დაუზოგავს და ზედ მო-მუშავებ ასოთ-აწყობისაც თავის მხრივ, თუ კი რამ ცოდნა და უნარი ჰქონია, ყველა მოუხმარება ჟურნალისათვის სი-ლაშაზისა და შნის მისაცემად.

დასამტკიცებლად ამისა, სანიშნოთ

თექვსმეტის წლის წინად გამოცემული ჟურნალი „მოამბე“ და ეხლანდელი „ელ-ტურის“ მიერ გამოცემული ნოე ჟო-რდანიას ნაწერების კრებული, შეადარეო ერთმანეთს და რომელი გამოცემა ამ-ჯობინითა სილაშაზის მხრივ — ეს თქვენ თვითონ ვიტყვითდასწყ

იოანე დევნილი.

ახალი აზრები.

ამიერ-კავკასიის რეინის გზის უფრო-სად დაინიშნა გენერალი ფონ-რობი. — მთავარ-მინისტრმა კოკოცეცემა ფი ნლიანდის შესახებ დიდი სიტყვა წა-მოსთქვა სათაბიროში და თანხმობა გა-მოუცხადა პ. სტალინის პოლიტიკას. — კავკასიის ხილულობის გამოყენებზე მიიღეს ჯილდოები შემდეგმა ქართველმა ექსპონენტებმა: 1. უმაღლესი ჯილდო — საბაგო დი-პლომი — ბ. ისაია ფურცელაძემ; 2. პა-ტარა ოქროს მედალი — გ. დ. შარვაში-ძემ; 3. დიდი ვერცხლის მედალი — ა. ა. ქარუმიძემ და ა. ე. ფაველნიშვილმა; 4.

მაგრამ კოტეს უკებთ თავში შეეჭრა თავხედურად შემდეგი აზრი: „ეს ბებრუ-ხანი მაკრინე, ხედავთ, რამდენ ხანს სიცოცხ-ლობს. მეგონა, კარგა ხანია იგი კოცხ-ლებში ათარ იყო და ახლა კი თურმე ქალაქისკენაც მოისწრაფის... ეს დარეჯა-ნი!... სანტერესსა ვიცოდ, ეს რომე-ლი შორეულ ძალუთაგანია?..“

დაბალი ტანისა, შავფერმანი, ეშმაკუ-რი თვალებით? მაგრამ ყველა ისინი ხომ ასეთები არიან. სრულებით ვერ ვაარჩევს მათ ვერავინ ერთ-ერთი მანეთისაგან, რო-გორც აზრ ბეღურებსა. კოტეს ავანტაჟი ყოველთვის, როდესაც ის სოფელში მოდის, რიგინად ვერც კი არჩევს, რომელ მოთვანს ჰქვია ძალუა სოფო, რომელს ძალუა დარეჯანი, და რომელს — ძალუა მინდორა?

თუ ერთი რომელიმე მოთვანს პირის ხეზე, როგორც განსაკუთრებულ ნიშნას აღმოაჩენს, მოწყვდინებულ ნივანზე პაწა მეტეკს, უსათუოდ მეორე დღესვე ამისთა-ნა მეტეკს იგი შეინიშნავს დანარჩენთა პი-რისახეზედა. ამნარად განსაკუთრებულ ნიშნას ხეზეა ყველა მის ძალუების, სო-ფოს, მინდორისა და დარეჯანის პირი-სახეების დამახასიათებელ საერთო სავა-რეულო მოვლურებსა.

— კარგო, კიდევ — ზეჟირობს კოტე და მამაკებლად ჰქვამავს მოძველო ნარხანს, ამ ქალუებისაგან მხოლოდ ერთმა მომ-გონა... ნეტა, რომელია?... მაგრამ, ეჰ, ვანა სულ ერთი არ არის!.. უკლებს საღვრებზე აბტყდარმა ფაციფუ-ცმა და წყნარად შემოსილილებულმა მა-ტარებელმა დაუტრეფის კოტეს აზრთა მიმდინარეობა, კოტე სამიდან წამიხრბა და იმ ადამიანს განსაკუთრებულის გუ-ლაღობით; რომელსაც უკან დახვეის გზე-ში სრულდებით დაშობილი აქვს, გაქმნა მატარებლისაკენ.

როგორც ზღვის ტალღები, ისე მოუ-რავად გასავლ კარებისკენ ხალხი. კოტე გაფაციკებით თვალ-უყვას ადევნე-ბდა. მის პირისახეზე ტანჯვა იხატებოდა.

როდესაც ეგონა ახლა ხალხში გამო-ჩნდა კოტე ღონად გასუქებული, რჯული, ნათესაურ-მასლობელი პირისახე მისი დის ჩასვლას; და მისი სრულდებით დაშობილი აქვს, გაქმნა მატარებლისაკენ.

როგორც ზღვის ტალღები, ისე მოუ-რავად გასავლ კარებისკენ ხალხი. კოტე გაფაციკებით თვალ-უყვას ადევნე-ბდა. მის პირისახეზე ტანჯვა იხატებოდა.

პატარა ვერცხლის მედალი — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ღიღად საგზუნარო აზრები.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ბრუცევი ბრალს სდებს აგრეთვე კავკა-სიის რეინის გზის უფროსის კორმის შვილს. — მ. რ. ერი-სთავმა, დ. რ. მაქაუარიანმა, დიმი. და კონსტ. დიასამიძეებმა; 5. ბრინჯაოს მედალი — ი. მ. სუბათაშვილმა, კ. ე. კალაოზიშვილმა, ს. გ. ტრეტინიძემ ა. ა. კალაოზიშვილმა, ამხანაგობა „ანკა-რაში“; 6. ქებითი ფურცელი — 6. დ. ერისთავმა, ე. ე. ერისთავმა; 7. საბაგო აღნიშვნა — დ. ს. ციციშვილმა, ბ. ბიბი-აშვილმა; 8. განსაკუთრებული მე-დალი — ს. ს. ხეთაგურმა, რომელიც კ. თ. აფრიკიანთან ერთად კონსტანსტინე-ტინის იმერეთის მთავრად მსახურობდა.

ქართული თეატრი.

ხუთშაბათს 17 ლეონობისთვის ქართულმა დრამატულმა დასმა დასდა ვ. გუნიას ნათარგმნი პიესა „მისი გოგონა“ — ჯერომ-ჯერომისა. ლამაზად და მოხდენილად დრამატიკულად, არის საგულისმისერი აღმართები, მაგრამ მგონია იგი მაინც ჯერომ-ჯერომის უტუტეს ნაწარმოებს შერადგენს. პირველ ორ მოქმედებაზე არაფერი გვეტყვის, მაგრამ მესამე და მეოთხე კი ღმერთმა შეინახოს. კომედია ბევრს ჰპარავს, მით რომ იგი ბუბლიცისტებად გადადის. თვით ის ფაქტი რომ სრულიად მოულოდნელად სცენაზე ხომალდის „კიო-უტა“ ჩნდება პიესას უკარგავს ბუნებრივობას. ინგლისელებს ისე უყვართ ზღვა და ხომალდი, რომ პიესებშიც კი ვერ გლევიან. მიუხედავად ამისა პიესა მაინც სანატრესო საყურებელია და მოითხოვს რიგგან ანსამბლს. ჩვენმა მსახიობებმა ამ პიესით დაგვიტოვეს, რომ თუ მოინდოვს შეუძლიანთ საზოგადოების სიამოვნება. მწყობრით ჩატარეს მთელი პიესა და ნასამოვნები საზოგადოება, არა ჩვეულებრივ, თერთმეტ საათზე გაანთავისუფლეს. ქალბატონ კარგარეთის მისსაგობის, ლამაზი და შრომანი იყო: მსახიობი ქალი ამ საღამოს ვარჯიშებით თამაშობდა, რისთვისაც ღირსეულად დაჯილდოვდა ტაშის ცემით საზოგადოებამ. მოსაწყენი მესამე მოქმედება გამოაცხელდა „შესრულებას“ უტყუარად მთელი იყო ამ ტანს. ბ. გუნია ხომ შეუდარებელი იყო ამ საღამოს. მას ნათლად ეტყობოდა ის სულოვრი და ფიზიკური ღონე, რომლითაც მან ჰქონიერება მოხსოვს. მსახიობი ნაწილი თვისთვისადმი ნდობით გაქვნილი ინგლისელი იყო. დანარჩენი მოთაშუთავან აღსანიშნავია ქ. პირეტრა, მსახიობ ქალს ეტყობა შრომა და მუყაითობა. საკითხილი! დანარჩენი ანსამბლს ხელს უწყობდნენ. რეჟისორის მხრივ პიესა ზედმიწევნით კარგად იყო დადგმული.

კვირას 23 — კი ენახეთ „ჯადოსანი“ კონსტანტ ანდრონის გადმოცემებული ჩორიკოვის იმავი სახელის პიესიდან. ვანახეთ და სწორედ დაგენდა ის ფული, რომელიც დახარჯა დრამატულმა საზოგადოებამ ამ პიესის დადგმისა და დროც დაკარგული მსახიობთაგან. ბ. კონსტანტ ანდრონის, რასაკვირველია, უფლება აქვს თავისი დრო როგორც უნდა ისე მოითხოვოს, მაგრამ სჯობდა „დარისანის გასაქირა“ გადმოცემით დადგმული ლექსით, ვიდრე ასეთი — პიესა. და ისიც იგი ლამაზი ზღაპრული სურათებით არის მომართული, კარგი საყურებელია და მეტი კი არაფერი. მსმენელზე ის შთაბეჭდილება მან ვერ მოახდინა, რის ტენდენციაც აქვს. მასში ყველაფერი არის ემპაეზი, სიკვდილი, დიდი კული და კიდევ სიკვდილი, სიმბოლიზმიც კი, მაგრამ ყველა ეს შთაბეჭდილება ვერ ახდენს და გგონია სინემატოგრაფში ხიზარია.

პიესის შინაარსი შემდეგია: სწული და სოფალი. ცხოველებისათვის გამოუსადეგარი მეწისქეოლის (იშნელი) შვილი (გვამად) ირთავს ლამაზს, სისხლით და სურვილებით სასენ ახალგაზდა ქალს ნატოს (დავითაშვილის ქალს), მაგრამ ეს უკანასკნელი რა დინახავს, რომ მისი ქმარი მხოლოდ ცოცხალი გვამია და მეტი არაფერი, იგი გატაცებული სქესობრივ მოთხოვნებით, შეიფარებს მისი სხეულის აღეჭრას და მათ არის წინ გადუშვალის გულიც და სულიც. ამავე დროს მძლავრი სიყვარული ნატოსადმი გაიტაცებს მის მამას მისი მეწისქეოლის, რომელიც ყველაწიარს საშუალებას ჰმარბის რომ საწადელი იხსოვლოს. მოკვდა ვანო, უმთავრესი დაბრკოლება მოისმა, მისევე გაჩნდა საყვარელი აღმართი და სურვილთაგან ტუისაკენ გააქანა, „სიყვარულის ყველის“ მოსაწყვეტად, მაგრამ იქ აღესქას ჰკლავს მეწისქეოლი და ამით თავდება პიესა. როგორც ხედავთ, შინაარსი არც თუ ისე, რთულია, არც ახალია და ჩვენს ცხოვრებაში კი ხომ იშვიათია. რათქმუნა და ბ. „გადმოცემების“ მისი გადმოცემები ვერ გავგებია.

მაგრამ გადმოცემებს თავი დავენებით, რათ დასჭირდა დრამატულ საზოგადოებას ხარჯის გაყვანა პიესისათვის, როდესაც სხვა ბევრი უფრო კარგი და ახალი ორიგინალური პიესები აქვთ დასადგმელი?

შესრულებული პიესა კარგად იყო, იმდენად კარგად, რომ პიესას ყურს არ უდგენდნენ და სცენის მორთულობა, და მსახიობთა თამაშით სტუმბოდნენ მაყურებელნი.

სანტრესო ნატო იყო ქ. დავითაშვილის ქალი. მსახიობი ქალი ამ როლში თავს კარგათა გრძნობდა და კიდევ უნაკლებად შეასრულა. არა ნაკლები იყო ბ. იშნ-

ნელი. ბუნებრივობა და საუცხოო ხმა კარგი მხარეებია მსახიობისა. თავის ქვერბი გრძნობდა თავს ბ. გვარამად და კარგი იყო. ბ. მგალობლიშვილი აღესქას როლისათვის სრულიად გამოუსადეგარი.

კარგები იყვნენ აგრეთვე ბ. მატარაძე და ციკლიშვილი. ქ. ჩერქეზიშვილისა, რომელიც ჯადოსანს თამაშობდა, პირადად შესარული თავის მოვალეობა. რიგგან იყვნენ სხვებიც.

გოლა.

მეცნიერება

ი. გრიშაშვილის.

მეგობარო! შენ გინახავს მელუმარ ტაბაზე ხის ფოთალი ტაბა ნანას რომ უბნდოდა, გამჭვირვალე როგორც ბრილიანტი მთის ნიაგმა ხის ფოთალი ახალა ზეირთაა ცემას აქ გაშალა და ზედ ელენწით, სველით საესეს წყარ პოემას. პოეზიის წმიდა ცრემლი და ნაყოფი ფიქრთა მკირე შენ მოგძილენ, მეგობარო... შეიწირე, შეიწირე!

I.

დასრულდა ლხინი. სიმღერა შესწყდა მიღუმა ზურნა. დასცრა ნაღა. ირგვლივ სიჩუმე მკვდარი გამეფდა. ბარს ღამე ჩადრი გადაფარა. ვარკვლავთა გუნდი აფთო ცაზე ელვარე სხივი მთავრე მთას სტყარცნა ცნებით დადნა ქალბა თავზე ქვეშ დაიხარა და გადაკოცნა. მელუმარ ჩრდილი მთამ ბუმბერაზმა როგორც მანტია ქვეშ მოიფარა და ყვავილთა ველზე მთის ნახმა ნიაგმა ეშხით ჩამოიფარა. იგი ახლად ახალი წამიან ჯეგელს ჯერ ჩავიანა მერე ფრთა სტყარცნა იქ კი ფერღობზე ფიქვარს შეფენილს სამარადისო ტრფობა შევლია. გოშ რა ღამეა, პავრი მთელი შეუბოქნა რაღაც ტკბილ ჯაღას ამაოდ სკიდლობს მხატვარის ხელი, რომ უკუდავ ხაზით შეფერადოს. ამაოდ სკიდლობს ოცნება გრძნობის ამოკვესებას ღრმად გულში ჩარგულს. იგი ვერ სწავდება იდეალისა სვედიან სახეს, ბინდში დაკარგულს. მოხუცმა მამამ დღეს საყვარელი ასული თვისი დაქორწინა ამაოდავა კოლხიდა მთელი ქორწინების ხმა ქვეყნად მოჰქინა. თვისი სიკოცხლის მანუგებდნოდა მამას ელენე ტყვილა არ სწამდა ეთხოვეოდა, დნებოდა ცრემლად, ლხინი კი დიდი გადაიხდა, აბ. ეს რას ნიშნავს? ელენე შეკრთა დალალი მხრებზე გადაიარა ძალ-ღონე ვეღარ შემოიფრთო გულის ღრმა სვედა ვეღარ დაჰვარა. ამოხვეწილი შეგუბდა სული სალაპარაკო წავრთო ენა, ამოიკვესა. და გულ-წასული ტატის ფიქრებზე გადაესვენა.

სამის წინაა, როცა პირველი დამწველი ალი ელენემ იგრძნო ცის ღმერთი, კოცნის შემოიფრთველი ერთბაშად ჰპოვა და გამოიქცნო. სამის წლის წინდ ერთხელ რომ მიეგზნა ჩადრ-მოხუცული დასვირნობა გათული იყო რაღაც ფიქრებში გული იღუმალი ტოკებას გრძნობდა. სალაპარაკო, ცის სივრცე შორი შვის მდაველ სხივებს ითამაშებდა და ცელქ ნაკადის ზეირთა ამბორი მიღამოს ციურ ხმებით აესებდა. მეორე მხარეს ნაკადულისა ფიქრ-მორთული იდგა ყმაწვილი აღარ ჰვარავდა სვედას გულისას „იმისთვის ვიდრე ცეცხლ-მოდებული“ იმისთვის ტრბი ნაღვლიან ხმზე „რომ მთლად მიმონებს აზიერებულთ“ შენი შენება და სილამაზე. „რა გენადლემა, ჩემო ნუგეშო, „ცურე არსებად, ცის ღმერთად მრწამდე“ მზად ვარ უბსკრულში ენებით ჩავეშო „ოღონდ მწყობრად, ოღონდ გიყვარდე“! კლდემ-მოცული თვალს ძირს დაბრია ელენე, როცა ამ ხმებს იმისდა და თეთრი მკერდი, ბროლითი წმიდა ნაფარ თმებს მორცხვად გადმოიფენდა, რად, თვით ელენემ ეს არ იცოდა რად უტოკავდა გული ტრალი რაღაც ვანგებში სწავდა, ათრობდა მთებში ჩურჩული და ხეტიალი. ხან ნაკადულის პირზე სტყარებოდა ხან ცა ჰბილავდა გასაოცარი და ახლო-ახლო ისევ ესმოდა წრფელი ჩურჩული. სიმღერა წყნარი.

ერთხელ ელენეს, მოლილ-მოქანცულს მთის ყვავილებში ტკბილად ემნა მშვილსა და წარბტაც სინამდევში წასულს ბაგე შეუკრთა და გავიქნა.

და სწორედ ამ დროს აზიერებულთ საყვარელ ბაგეთ იგრძნო შესება გამოიფენა. გული ენებულთ მიმზიდველ ქსელში გადნა-გაგნა. ამაყი მწყემსი, მის წინ დახრილი ელენეს ტუჩზე თვის ტუჩებს სკვნიდა ეგრძნო ტრფილთა ოცნება ფრთხილი ოკლმერთა! რა გვარ ცეცხლით ჰკოცნიდა. „როგორ მიყვარხარ! — ჩასჩურჩულებდა — მე შენი ვარო და შენ კი ჩემი ფიქრი მარადი გულს მიწულულებდა ეხლა კი მათრობს ტკბილი ედემი. სიმი გულისა მესხაურება. თან-ალმაგზნებლად და თან-ამყოლად მეყუ დადაველ ბელის ყურება გემუდარები, გამოიყე ცოლად. მთელი გონება და გარეშეშო ყოველი არსი, მთელი ბუნება ცოთ მოვლენილო, ღვთაებზე ჩემო, აწ მხოლოდ შენზე მედუდუნება. არ შემოძლია ჩამოგთხოვო არ შემოძლია განესცხე, დატრავო ხსნა... მოსვენება ვილას შევთხოვო ბედნიერება ვილასთან ვპოვო? ზეირთი ნაღვართან ტილდათ რგოლები წარმოიტაცებენ თან გადამყოლად თუ თანამგზარად არ მეყოლები გემუდარები... გამოიყე ცოლად“ — შენ, მეც მიყვარხარ... — ამბობს ელენე შენს ტუჩებ მალამოდ გამოვისკვნიბთ თან წამოიყოლე. მკერდს მიმისვენე შენთან მოკვდები... შენი ვიქნები!

ასე ამბობდა, მაგრამ მამამ კი ერთ მიდრად კაცზე დაქორწინა მისცა, როგორც ცეცხლს მშვიდი ზეირაი ქორწინების ხმა ქვეყნად მოჰქინა. ოცენიანი დაჰქრია სვედა სიმღერა შესწყდა... დასრულდა ლხინი. ირგვლივ სიჩუმე მკვდარი გამეფდა მხოლოდ ნიაგის ისმის სისინი. „ენიც მიყვარს, იგი ჩემთან არ არის — ფიქრებს ელენე — რაა ვანგება... გავშორებისა ნისლი დავგზარის მაგრამ მე მაინც ის მეყვარება. ჩემო ნუგეშო, როდესაც ქმარი გადასცდილება მშობლიურ კარებს, ჩემსკენ ისწრაფე. გული ქვა არი მას, ენაც არ უყვარს, ვერ შეიყვარებს“.

II.

გაჰყა ელენე... გაჰყა უტხო ქმარს და სიყვარულის დღეებს გაფრენილს მოგონებდა, როგორც მკრთალ სინამდესა ჰატავად ქალისთვის შთენილს. მორთულ დაბრახში, როგორც აჩრდილი შეწყუბებული, დახეტებდა ოცნებით გუნდი ჩადრ-გადახრილი იმის თვალთა წინ ჰკვდება და ჰკვდება. ჰკვდება ვით სანთლის შუქი მორთოლავდო ღამის წყვდიადში უტებ გამკრთალი და ისე კი რომ ვანცხრობის მხარეს შესხანდელად ვერ მისწვდა თვალთ. ზისლს უნებებს გულში აღეგრის ქმარის არ იცის რა ჰქმნას, იცის მხოლოდ ის რომ ნეტარება მისთვის არ არის ბედნიერება არ არის მისთვის.

მაგრამ შევიდა ჰყავს და იუბარეებს გულს შემოწოლილ სვედას და დარდებს მას არა-რა ათობს... ის უუტრებს სხვებს ფიქრი კი შორს, შორს მიანავარდებს. იქ, სადაც გული ოხლოდ დასტოვა იქ, სადაც ენება დასადგურა საიცი ხიბლავდა ოცნებით გროვა სადაც მწველ ტრფობის ცრემლი დასწურა — რა იქნებოდა სიკოცხლ ჩემთვის რომ შენ არ მყავდე, უმანო, წმიდა — მკერდზე იკრავდა თავის პირში შეილს და მზურვლების ცრემლით ჰკოცნიდა. — ოჰ... დედა, იქ ვიციდა სღვას ბუტბუტებს ბავშვი — შეხედე დედა, მე შეშინა, ვით, თუ შთანთქმას... — დამწველი... ნისლი სტყარავს ტყუილად. — ოჰ, არა, არა. ვერ ვხედავ ვანა ის ჩვენც მოდის... მოდის, მოჰფრინავს — ეგ ნისლი მთიდან გადმოიქანა... ეგ ხომ იმისი თეთრი ფრთა ბრწყინავს... — დედო, იგი გეხახის! გეხახის! — მესმის... დაიცა, მე მიესცემ პასუხს. და ჰა გიამის ძალა იმის ხმის თითქმის ვილაცა ტყის სიღრმეში სწუხს... — სალაპარაკო მწყემსო... ოჰ, მე გიცინა... — მიცან, ელენე? არაფერს მეტყე? — ოჰ, გეტყევა-გეტყევა! რაც სურთ ისასთქენ შენს რჩევა-სურვილს წამლად დავედვი... მოგვიერე თათბი ნორჩ ყვავილებით სამთხესა ჰგავს საწოლი მთელი თვით პავის ირგვლივ შურით და ენებით დამთრობოდა ხდის ნელსაცხებელი. ფარდავად შოლო ყვავილთა გუნდი ვარდ-ხამაზებით უკეთ ვინ მორთავს? სატრფოვ, გამოსწო! მოდი, მომარდნი გული მიღვლავს, სული მიშოვთავს. გამოსწო ჩემო... შორს არი ქმარი სასიყვარულოდ გაშალე ფრთები... რა გენადლემა ერთი, მითხარი? განთიადმდე შენი ვიქნები! ანე ეხსნად „შუალამისა

ელენე მიჯნურს და ენებით თრთოდა მოაჯირის ცეროდ და სახეს მისას მკრთალი მთავრე თავს დანათიდა. ვით ავის სულის მოსმა მოთქმა ეს ეზოს ფრთხილი გაიღო კარი ისევ მიჰკეტეს და ვით წყარის ხმა

აჰა, ჩურჩულიც ისმის ნეტარი: — შენს თვალთა სხივ ქვეშ დამონებული ვდგევარ ლამაზო... ეგ შენი სახე მინდვრის ვარდია, რომელშიც კრული სვედა სიღრმეში ჩავკალ... ჩავმარხე. ვითარცა ყვავილი ვახანულისა, — მსურს რომ დავავდე ვარდის ფერ ტუჩებს წმიდა შენი ტრფობა და იმას ყოფნის შხამ-გესლი ვერ გააფუჭებს. შორს გადავდე თვალ-მარგალიტი მოხსენ ოქრო... ნუ შემოძმირი უფრო ძვირფასი ხარ ჩემი გვრიტი უამისოთა, ვით ცისკრის სხივი. — ჩუ, ფეხის ხმა... ხედავ, რა შვად მისანს აჩრდილი, მკვეთრი, ძლიერი? — დამწველი ქალო! ეგ სალოცავად შორით ზარსა სცემს მონასტრის ბერი. რისთვის გაფთხიდე? კოცნამ წყველი დააცხროს სულის მძლეველი ენება უარს ნუ მეტყე თორემ ეს გული დადნება სატრფოვ! ცრემლად დადნება. ემარ... მწყურია ცა თანავარძნობის დეოვო მაგ მკერდზე, მაგ ნეტარ ცეცხლში ვეცე, სირცხელი პირველის ტრფობის დასცხრეს, გაჰქარდეს დამწველ ალერსში“.

მისწყდა ჩურჩული... მუქი კამარა ბინდად დაჰქრია ნაზ სახეს ცისას ჩაჰქრენ სანთლები ყველგან... არა-რა არღვედა სვედას შუა-ღამისას სოფელი ნისლში გამოხვეული ღრმა ძილმა შთანთქ... ღრმა ძილს მიეცა. სღუმდა მიღამო... რულ-მორთული ყრუ იყო მიწა... ყრუ იყო ზეცა სღუმდა მიღამო განცვიფრებული და როცა ცისკრის პირველმა სხივმა აიელვარა შუქთა კრებოლი და დილის ნამი ააქიმკინა, მწყემსი ლტოლვით გამოჩნდა გზაზე მოწყვეტად ფოთლის მსგავსად ორითოდა ქალს გაუბრდა და სილამაზე მის ხელში მკვდარი, წინ ეხატოდა. მაგრამ ელენე... ელენე ამ დროს საშინელ ცოდვით მოღლილ სულს ჰგავს. ის აღარ სკიდლობს სვედა დაცხროს ის აღარ ელის მომხიბლავ ამაგს. ზის მარტოდ მარტო... ვით მიმეც ტყვია თავს დასტრიალებს ნისლი სულისა შუბლზე უღმობელ დაღად ატყვია მწარე აჩრდილი სინანულისა.

სწუხს რომ ეს ღამე შეჩვენებული ეგრე სწრაფად და მალე წავიდა ღამე, ღალატით ჩირქ-მოცხებული ღამე, თვით ესრე უმანო, წმიდა. აჰ... რა რიგ სურდა... აჰ... რა რიგ სწავდა ღილხანს გაშოლდა ეგ ღამე მწარე მაგრამ ჰა, შეშმაღ ამოანდა და მიწას სტყარცნა სხივი მგზნებარე გარს იცქირება ნამუს-ახილი სვედა-ნაღველი გულის ჰგენს, აჩრდილებს და ზნელ იატკს ძირს თავ-დახრილი დასტრიალდა, თვალს არ აცოცხლეს.

განა დააცხრობს ოცნება ფრთხილი ნამუს-ახილის საშინელ წუთებს? ქალს იქვე ჰყავს პირშიშო ყმაწვილი ყმაწვილს ის სწამლავს და ის ამტუტებს, რომ დედა როგორც უწინ, იმგვარად არ ჰკოცნის იმის სახეს და როცა დედის საწოლთან, მივიდა წყნარად მშობლის მოშამულ ლოყას აკოცა. რა რიგ იწვედა ეს კოცნა დედის ფიქრს, შვილის ტუჩზე დასაწყევლოდ, მაგრამ ღალატი ოჯახის და ქმრის მის გულს ცეცხლივით მოვლო მწველად. იქ, იმ საწოლთან, სადაც გამოიხსნა ენებათა ღლედა, ჩვეული სვედა „შვილის უმანო ტუჩებზე კოცნა აღარ შეძლო, ვეღარ გაჰხედა. სურდა ეს გზება და ტოკა მწარე გამთბარ სტყეებში გადმოეჭვებია, მაგრამ ვერ შესძლო და ხმა მორთოლავრე ტუჩზე დადნა ისე, ვით ტყვია. ნაცლად გულიდან აღმოხეთქილი ოხერა, მსახველი მწველ გასაქარზე მოიხსნა... ასე ოხრავს ჯგჯილი შემოდგომისას, სამარის პირზე. — გამშორდი... წაიდი... რა გსურს ჩემგან შენ? უმწე სირცხელი... უცნაურ შიშით ხელი ჰკრა ყმაწვილს და კარებისკენ ის გაქმნა სწრაფის ნაბიჯით. მაგრამ ვერ შესძლო კართ გაღებება ძალ-მიღებული, სუსტი, დაღლილი იქვე ღამცა, ვით ქანდაკება მახუბრიდან გადმოვარდნილი. და სწორედ ამ დროს კარი გაიღო ქმარი მოვიდა... ქალს თვალთ მოჰქარა... — ელენე, ბავშვო... მითხარ, რა იყო? ქალმა კი მწარედ ამოიხარა. — ელენე... ღმერთო... არა-რა არი შენი პასუხი... მაშ მისიხავს ზეცა? მიხედა ყველაფერს საბოლოო ქმარი და უნდავედ ფეხით მოეკეტა. — ელენე... იცი, შენ მაგალითით მეუღრეობისას აჩრდილებ კანდლებს. საჩვენებელი გახდება თვითი მაღე შენ ხალხს გავასამართლებს.

გ. ტაბიძე. (შემდეგი იქნება)

რედაქტორ-გამომცემლის გრიგოლ დიასამიძე.

გბილის ექიმი ნინა ხელიძე

იღებს ავთამყოფებს დილის 9 ს. — 2-მდე. საღამოს 5 ს. — 7-მდე. ღარიბებს და უმუშევრებს ხელმისაწვდენ ფასებში. კარხის ქუჩა, სახლი № 34.

ექიმი გ. ფ. ნათიშვილი

სიფილისი, კანისა და ვენერიული ავადმყოფობა. დღით 11 სას. ს. — 1 ს. საღამ. 7 — 8 ს. ადრესი. მონუმენტის შესახვევი № 5. გორაკიკოვის ძეგლის პირდაპირ.

ტელეფონი 487.

გიორგი ლალიძე და ამხანაგობა.

სელაგურ მისერაღურ, სილისა და სამკურნალო წყლების ქარხნები. თბილისი, გოლოვინის პირაზ. 6. ტელეფონი № 411.

ქუთაისში, პუშკინის ქუჩა, № 5. ეს წყლები განსაკუთრებით კეთდება ბუნებრივ, ქიმიურად გაწმენდილ და შერჩეულ ხილის წვენიდან. ● თვით წყალი სრულიად განწმენდილი და გამოხდილია. მომხმარებელი შეუძლიანთ დარწმუნდნენ, რომ ჩვენი წყლები მშვენიერად გვესილა და

✕ კეთილი სუნელებისა. ✕ თბილისის საგუბერნიო სამმართველოს საექიმო განყოფილების შემოწმებით დამტკიცებულია, რომ ჩვენი ფირმის წყლები არის

უფალ პათილი თოქსიკისა

მოითხოვეთ ეელგან წყლები

გ. ლალიძისა და ამხან. ქარხნისა

კურადლება მოაქციეთ ბოთლის საცობს, რომელსაც ჩვენი ფირმის ბეჭედი აზის. ფირმა დაჯილდოვებულია წყლების კარგი თვისებისათვის ოქროს დიდი და ვერცხლის მედლებით.

საღიანისთვეზის მოვაჭრეთ და მრეწველთ

ამ. ავგველოვების

მალაზია

პუშკინის ქუჩა, საკუთარი სახლი, № 9. ტელეფონი № 712

ბზატლ-ბზატლი

ზუთხი (თსკერტინა) და სარსუნა (სეკრიუკა). ეოკელ დღე

● ცხელი დოში ●

საუცეთსო „პაიუსნი“ ზიზილადა, გირანქა 1 მ. 20 კ. ავრეთვე მიღებულია საუცეთსო ღირსების „სელიოდეკები“ სამეფო, ღუნაისა, რიგისა და ქერისა.

მაიღებს ზელის მაწარს სამეცნიერო-მედიკოგურს და საღიტერატურო ჟურნალ

„განათლება“-ზე

ჟურნალი გამოდის ეოკელ თვის პირველ რიცხვებში, გარდა ზაფხულის ორის თვისა; ჟურნალი მოდიდო ფორმაციისა ორ სვეტად დაბეჭდილი და თითო ნომერი შეიცავს 64 ორ გვერდზე არა ნაკლებს. ჟურნალში მონაწილეობას იღებენ ჩვენი საუკეთესო მეცნიერები, მწერლები, ჰედაგოგები და პოეტები. ჟურნალი სხვა გამოცემასთან შედარებით მეტის-მეტად იახუა — წლიურად დირს სამი მანეთი გავზავნით, სოფლის მასწავლებლებს ჟურნალი ეთმობათ ორ მანეთს, იმას წარსული წლის ნომრებიც გავზავნებთ. ჟურნალი გამოდის დასურათებული, სტილიში ზელის მაწარს მიიღებს ქ. შ. ყურა-კითხვის გამაფრ. სასოგადოების წიგნის მდლ-საში და „ნაკადულის“ რედაქციადი. სხვაგან კერძო აგენტებთან.

მისაგარითი Тифлиς Дворянская Грузинская

Гимназия Л. Г. Бопвадзе,

რედაქტორ-გამომცემელი ლ. გ. ბოცვაძე.

გამომავ 1911 წ. საზაფხილო შუარალი

ნ ა კ ა დ უ ლ ი

წელიწადი მეშვიდე

ხელას მოწერა მიიღება ჟურნალ „ნაბაღუნი“ რედაქციოში.

გოლოვინის პირდაპირ ზედადმადის სახლი № 8. და წარავთხვის გამაფრ. სასო-

გოგადოების მდლ-საში, თაგ-ა-ზნ. (ქარსადა)

1911 წლის 1-ლ იანვრიდან 1912 წლის 1-ლ იანვრამდე. წლიური ხელის-მომ-

წერლებს მიეცება: 24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მკირე წლივანათათვის. 12 წიგ-

ნი ჟურნალი „ნაკადული“ მოზრდილთათვის. 36 სურათი, რომელიც ნაკადულის

წიგნის 1-ლ გვერდზე იქნება მოთავსებული.

საზაფხილო ნახაზმინი შუარალი

გ. ჯ. ხელიძე

ოცად მეორე წელიწადი

მაიღებს ზელის მაწარს 1911 წლისათვის.

გამოვა თვეში ერთხელ. ჟურნალში ორი განყოფილება: პატარებისათვის და მოზრდილთათვის.

ჟურნალი „ნაკადული“ ტუთილში ეოდიებს 4 მ., ქალქ კარელ (გავზავნით) 4 მ.

სახვერის წლით 3 მ., ცალკე ნომერი 40 კაზ.

ფსტის ადრესი: Вѣ Тифл. въ Редакц. Грузинскаго дѣтск. жур. „Джедаши“.